

جلد: تیماج قرمز، ۱۲۴گ، ۱۴ سطر (۷/۱۳)، اندازه: ۲۱×۱۵سم
[ف: ۳ - ۲۴۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۷۲

خط: شکسته نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ:
فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۵گ، ۹ سطر (۶/۱۴)، اندازه:
۲۱×۱۱سم [ف: ۱۷ - ۲۴۰]

● دیوان شرعی / شعر / فارسی

d.-e šar'ī

[فرهنگ سخنوران ۲۹۵ و ۵۱۹]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۳۰

قصیده است و ترجیع و مقطعه و قصیده مصنوع و قطعه و ماده
تاریخ و غزل به ترتیب تهجی و رباعی به ترتیب تهجی و مثنوی
اعجاز الخیال و مفتاح الفواید؛ خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۳؛
مجدول، با سرلوح، با یک مجلس تصویر دارای دو پیکره که
یکی از خود شرعی است، قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۶۰]

● دیوان شرف / شعر / فارسی

d.-e šaraf

رامی، حسن بن محمد، - ۷۹۵ قمری

rāmī, hasan ebn-e mohammad (- 1393)

از سراینده ای با تخلص «شرف» که او ایس جلایری (- ۷۷۶ق) را
ستایش کرده است و بایستی شرف الدین حسن بن محمد رامی
تبریزی باشد که انیس العشاق را به نام همان او ایس ساخته است.
مالکان نسخه نام کتاب را دیوان سعد سلمان ساوجی [؟]
نوشته اند و نخستین بار محمد آصف فکرت، سراینده را شناخته
و این اطلاعات را داده است: نام «سلمان» در دیوان مکرر آمده
است، ولی این نام سراینده نیست، بلکه سراینده خود را به او
تشبیه کرده است: «منم آن ثانی «سلمان» که در اوصاف تو جز
من xx کسی در پارسی امروز، ثانی نیست سلمان را!» و چند جا
به تخلص خویش اشاره دارد، از آن میان: «خسروا عز قبول از
«شرف» نام تو یافت xx آن لطایف که ز دیوان «شرف» منتخب
است». سراینده مکرر نام ممدوح خویش، سلطان او ایس جلایری،
را یاد می کند، از آن میان: «عبرت خلد برین شد تختگاه مملکت
xx تا «معزالدین او ایس» آمد پناه مملکت». نخستین عنوان در
نسخه «... و تخریب دارالسلام بغداد حماه الله تعالی» است که در
آن آب خیزی دجله و زیانهای وارد شده بر شهر بغداد، در شوال
۷۷۵ را شرح داده است.

[الذریعه ۵۱۱/۹]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۵

آغاز: ... و تخریب دارالسلام بغداد حماه الله تعالی ... به تختگاه

šarbatdār, mohammad qāsem

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹/۹۶

اشعار از او؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ ۱گ (۱۲۳-۱۲۳) (پ)
[ف: ۲۸ - ۲۵۹]

● دیوان شرر بیگدلی / شعر / فارسی

d.-e šarar-e biḡdelī

شرر بیگدلی، حسینعلی بن لطفعلی، - ۱۲۴۸ قمری

šarar-e biḡdelī, hoseyn-'alī ebn-e lotf-'alī (- 1833)

[فرهنگ سخنوران ۲۹۵؛ منوی ۳/۲۳۷۷]

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۶

آغاز: این بود گر ذوق بیداد بتان در دل مرا xx رحم از ایشان
پسند افتد دگر مشکل مرا؛ انجام: شاه کارس جوان بخت که گر
جان طلبد xx همه آماده در این کار و مهیا باشیم
نزدیک سه هزار بیت است در غزل و رباعیات و قصاید و غیرها؛
خط: نستعلیق، بی ک، بی تا، به خط شاعر بنا بر آنچه که روی برگ
اول آمده؛ جلد: تیماج قهوه ای، ۱۲۶گ، ۱۴ سطر، اندازه:
۲۱/۵×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۲۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۸۲

آغاز: این بود کز ذوق بیداد بتان در دل مرا xx رحم از ایشان
پسند افتد دگر مشکل مرا؛ انجام: غرض زان پر خطر منزل چو
آمد xx بگوش از هانفش آواز بشری
غزلها است به ترتیب تهجی و سپس رباعیات و قصاید؛ خط:
شکسته، نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ:
فرنگی، جلد: رویه کاغذ ابری، ۷۰گ، ۱۳ سطر، اندازه:
۲۲×۱۷/۴سم [ف: ۲ - ۲۹۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶/۷۵-۳۰۶۵

آغاز: سرشک آن همه خون است و اینک این همه آب xx که
گفت چشم من و دیده سحاب یکی است / گرت جمال بینم
خیال در نظراست xx به این خوشم که حضور تو با غیاب یکی
است؛ انجام: یکی سحاب زند کله بر سر ابطال xx که خنجرش
همه برق گشت و تارکش باران / فشار زان به تکاور چو گاز
بر آهن xx کراز گرز به مغفر چو پتک برسندان
شامل غزلیات به ترتیب حروف تهجی، و چند تخمیس و مثنوی؛
خط: شکسته، نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛
جلد: تیماج، ۹۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۸۹۴]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۳

آغاز: بسمله، این بود گر ذوق بیداد بتان در دل مرا؛ انجام: زد
منشی طبعش رقمی از پی تاریخ xx کاوس باین محفل فرخنده در
آمد.

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی،

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد پانزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276253

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

رشیدالدین وطواط قصیده‌ای مرصع در حدائق السحر گفته و مدعای او آن است که از اول تا آخر مرصع است و مفاخرت نموده که در عرب و عجم کس چنین قصیده‌ای انشاء نکرده است، اکنون بر تعریفی که او کرده است چگونه شاید که جز مصارع مطلع مرصع باشد؟، بساط حضرت بیوسیده گفتیم حقا که نظر دقیق شاهد چنین نکته تواند بود، و به تصدیق آن ایراد از ناقلان خیر و ناقدان بصیر استماع افتاد که کتاب حدائق مجمل است و به تفصیل احتیاج دارد، فرمان جهان مطاع به شرحی مفصل نفاذ یافت، واجب شد نسخه‌ای مشتمل بر امثله اشعاری پارسی که در این عهد متداول است مسمی به حقائق الحدائق مرتب گردانند. شرح بر تمام مندرجات آن کتاب نیست فقط از هر موضوعی بخشی از آن را یا تغییر برخی از الفاظ و عبارات آن ذکر و پس از آن در توضیح آن بیانی نموده و شواهدی از اشعار پارسی خود و شعرای متقدم و معاصر آورده و در تمام آن بیتی عربی نیست و مطالبی هم بر مطالب رشید در اصطلاحات متأخرین در این فن اضافه نموده و در قسم اول گفته‌های رشید را در پنجاه باب شرح داده و در قسم دوم اصطلاحات متأخرین را در ده باب گذارده و در حدود ۱۲۰۰ بیت کتابت دارد.

آغاز: بسمله بعد از حمد بی حد و صلوات بی عد چنین گوید افضل الشعراء الذهان شرف بن محمد بن الرامی احسن الله عواقبه که مدتی مدید و عهدتی بعید درسختن پروری و ثنا گستری انجام: سزای تاج و تخت از مادر دهر xx معز الدین اویس بن حسن باد / همیشه تابود افلاک و انجم xx معزالدین اویس بن حسن باد چاپ: ایران، تهران، ۱۳۴۱ش، با مقدمه و تصحیح سید محمد کاظم امام

[دنا ۵۲۴/۴ - ۵۲۶ (۵۹ نسخه)؛ نسخه‌های متروزی ۲۱۳۳/۳ به دو نام بالا ۲۸ نسخه را نشان داده؛ التریعه ۲۸۴/۶؛ کشف الظنون ۶۷۲/۱؛ مشترک پاکستان ۲۳۹۹/۱۳؛ حاجی خلیفه ۶۷۲/۱ «حقایق ...» بغدادی، هدیه العارفین، ۲۸۶/۱؛ مکتبه امیرالمؤمنین ۲۱۶/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۴۴/۳

آغاز: برابر انجام: و مثنی آن است که در بیتی هفت سج بیارند غیر از قافیه، چنانکه ... چو خواهی تو با عاشقان مست xx زمین واریاش پست ... / درو پایدار نیست.

ابواب شانزدهم، بیست و یکم و سی و نهم و چهلم در حاشیه آمده؛ خط: نستعلیق، کا: ابن الیاس، تا: ۸۰۰ق؛ دارای سرلوح زیبای عهد تیموری، عبارت مذهب «الحمد لله تعالی» به خط کوفی؛ مجدول مذهب، مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۲۳گ (۵۱پ-۷۳پ)، ۲۱ سطر (۱۷/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ق: ۲۲-۶۰۳]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۰۷/۱-۵

خط: نستعلیق، کا: زین حسینی، تا: جمادی الاول ۸۱۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی با گل و بوته‌های سرخ، ۵۷گ

● حدائق الجنان / تاریخ معصومین / فارسی

hadā'eq-ol jenān

محمد حسن بن محمد ابراهیم، ۱۲۳۲ق ۱۳ قمری
mohammad hasan ebn-e mohammad ebrāhīm (1817 - 19c)

تیروز؛ تویست؛ شماره نسخه: ۹۱

بی کا، بی تا؛ در پشت ورق اولی نوشته شده یکصد و دو ورق و چهار هزار بیت است [ف: ۱۰۶]

● حدائق الحجازیة / داستان / عربی

hadā'iq-ul hijāzīya

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hammadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۸۲/۵

آغاز: الحمد لله بجمع محامده کلها علی جمع نعمه کلها ... اما بعد فیقول ... لما من الله سبحانه و تعالی علی ابتداء منه؛ انجام: فبای حدیث بعد الله و آیاته یومنون یفعل الله ما یشاء و یحکم ما یرید.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۱۸۲پ-۲۰۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۰سم [ف: ۲-۱۴۴]

● حدائق الحقایق / شعر / فارسی

hadā'iq-ul haqāyiq

سنایی، مجدود بن آدم، ۴۷۳ - ۵۲۵ قمری
sanāyī, majdūd ebn-e ādam (1081 - 1132)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۸۵

بی کا، بی تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● حدایق الحقایق = حقایق الحدایق / بلاغت / فارسی

hadāyēq-ol haqāyēq = haqāyēq-ol hadāyēq

رامی، حسن بن محمد، - ۷۹۵ قمری

rāmī, hasan ebn-e mohammad (- 1393)

وابسته به: حدائق السحر فی دقائق الشعر؛ رشید وطواط، محمد بن محمد (۵۷۳-)

اهدا به: سلطان اویس بن حسن جلایری ایلکانی (۷۵۷-۷۷۶ق)

در شرح حدائق السحر رشید وطواط است. در سبب تألیف می گوید: «... روزی بسعادت زمین بوس سرافراز گشته در اثنای بنده پروری بندگی حضرت سلطنت پناه خلد ملکه فرمود که

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد دوازدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276250

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱/۲۰۱۲